

Bijlage A: Profielschets Lijsttrekker

Ben jij de volgende lijsttrekker?

Als lijsttrekker ben jij tijdens de campagne het boegbeeld van D66 in onze provincie. Na de verkiezingen ben je bovendien de onderhandelaar namens D66 en in veel gevallen ook de beoogde fractievoorzitter. Dit vereist een aantal specifieke eigenschappen en kwaliteiten.

Dit profiel beschrijft wat er nodig is om de drie rollen goed te vervullen: boegbeeld, onderhandelaar en fractievoorzitter. Hieronder staan de belangrijkste eigenschappen en kwaliteiten. Geen zorgen als je nog niet alles volledig beheerst. Je krijgt de tijd en ondersteuning om in de rol te groeien.

1. Jij als persoon

Je bent

- Een verbinder die teamgevoel creëert, anderen in hun kracht zet en het beste in iedereen naar boven kan halen.
- Een sociaalliberaal in hart en nieren met een heldere, inspirerende visie en iemand die de D66-waarden zichtbaar uitdraagt.
- Inclusief: je zorgt dat mensen zich gehoord, gerespecteerd en gewaardeerd voelen.
- Iemand die richting geeft en overtuigend is, zowel binnen de fractie als daarbuiten.
- Integer en transparant in je afwegingen; je doet wat je zegt en zegt wat je doet.
- Een resultaatgerichte teamspeler die doelen samen bereikt.

Je kunt

- Je bewegen in een complex politiek speelveld en belangen, posities en verhoudingen goed lezen.
- Kiezen en knopen doorhakken wanneer dat nodig is.
- Presteren tijdens periodes van hoge druk, reflecteren op je handelen en actief feedback ophalen en verwerken.

2. Jij als boegbeeld tijdens de campagne

Als lijsttrekker ben jij het gezicht van D66 in jouw provincie. Gedurende de campagne ben jij de onmiskenbare leider en de vertegenwoordiger van de partij. Het is een intensieve periode waarin jij vele debatten voert, werkbezoeken aflegt en de straat op gaat om met kiezers in gesprek te gaan. Daarnaast sta jij voor de regionale pers, geef je interviews en misschien zelfs televisieoptredens bij de regionale omroep. Jij hebt de verantwoordelijkheid om het

team van kandidaten te inspireren, te motiveren en aan te sturen, zodat iedereen samenwerkt aan het behalen van het gemeenschappelijke doel: succes bij de verkiezingen.

Deze rol vraagt om specifieke eigenschappen die jij moet bezitten om effectief te kunnen functioneren. In de volgende koppen vind je deze eigenschappen en kwaliteiten die essentieel zijn voor jouw succes als boegbeeld van de campagne. In deze rol combineer je inhoud met uitstraling. Je brengt een helder verhaal, blijft overeind in debat en weet mensen, kiezers en je team, te mobiliseren.

Eigenschappen en kwaliteiten als boegbeeld

- Inspireren, voorbeeldfunctie en mobiliseren: je krijgt mensen in beweging met een overtuigende visie en bent een goed voorbeeld voor de rest van de lijst.
- Moeilijke keuzes maken, met sensitiviteit en gevoel voor timing.
- Een positief en geloofwaardig verhaal overbrengen: je schetst richting en perspectief voor de provincie.
- Complexiteit vertalen: je maakt politieke onderwerpen begrijpelijk en relevant.
- Sterk in openbaar optreden: je spreekt met gemak voor uiteenlopend publiek en houdt regie op je boodschap.
- Scherp in debat: je bent inhoudelijk stevig en blijft effectief, ook als het spannend wordt.
- Mediawijs: je communiceert helder en strategisch in interviews en andere mediaoptredens.

3. Jij als onderhandelaar

Wanneer D66 betrokken is bij de coalitieonderhandelingen, onderhandel jij samen met een medeonderhandelaar als lijsttrekker in de meeste gevallen namens de partij. Een goed onderhandelaar beschikt over de volgende kwaliteiten.

Eigenschappen en kwaliteiten onderhandelaar

- Leest het politieke speelveld en doorziet belangen, posities en verhoudingen.
- Stuur op resultaat: je weet wat je wil bereiken en bewaakt de hoofdlijnen.
- Weegt voorstellen snel en realistisch: je schat haalbaarheid en consequenties goed in.
- Bouwt en onderhoudt relaties voor, tijdens en na de onderhandelingen.
- Communiceert helder en respectvol, ook bij spanning of meningsverschillen.
- Zoekt actief naar bruggen: je staat open voor compromissen en vindt creatieve oplossingen.
- Luistert scherp: empathisch, open en met oog voor wat er onder de tafel speelt.

4. Jij als fractievoorzitter

Na de verkiezingen wordt de fractievoorzitter door en uit de nieuwe fractie gekozen, vaak is dit de lijsttrekker. Als fractievoorzitter leid je de fractie en zet je je in om de fractie als een hecht team te laten functioneren. Samen bepalen jullie de politieke koers van D66 in jouw provincie, waarbij jij ervoor zorgt dat de partij effectief en doelgericht opereert.

Jij bent het gezicht van D66 in de Provinciale Staten. Jij voert de belangrijkste debatten en brengt de standpunten van D66 duidelijk en krachtig naar voren. Daarnaast ben jij zichtbaar en breng je de D66-boodschap naar buiten via de pers.

Je stemt af met andere fractievoorzitters over de agenda en actuele dossiers van de Provinciale Staten. Ook ben je het vaste aanspreekpunt voor bestuurders en het afdelingsbestuur. Je vervult ook een voorbeeldfunctie voor de andere fractieleden. Deze rol vraagt om strategisch inzicht, sterke communicatie, en het vermogen om belangen te verbinden.

Eigenschappen en kwaliteiten fractievoorzitter

- Geeft richting: je zet samen met de fractie de koers uit en houdt focus op doelen en prioriteiten.
- Bouwt een team: je creëert eenheid, vertrouwen en een cultuur waarin iedereen tot zijn recht komt.
- Delegeert slim: je verdeelt rollen en verantwoordelijkheden op basis van talent en ontwikkeling.
- Coacht en motiveert: je stimuleert fractieleden om te groeien en verantwoordelijkheid te nemen.
- Stuurt op samenwerking: je pakt spanningen tijdig aan en houdt het gesprek constructief en oplossingsgericht.
- Levert resultaat: je brengt het team in beweging en maakt afspraken concreet en uitvoerbaar.

Houd er rekening mee dat de tijdsinzet van een Statenlid zo'n 20 uur per week is. Statenleden worden verwacht elke fractievergadering (maandagavond) en Statenvergadering (woensdag) aanwezig te zijn. Statenleden krijgen hiervoor een vergoeding. Als fractievoorzitter heb je vaak nog meer overleg momenten. Hiervoor krijgen zij een toelage.

Naast de bovengenoemde kwaliteiten zijn de eigenschappen en kwaliteiten uit het profiel van Statenlid PS2027 ook van toepassing op de fractievoorzitter!

5. Kandidaatstellingproces

Om lijsttrekker te worden moet je worden verkozen. Bij D66 hebben wij het onderstaande proces ingericht om tot een lijsttrekker te komen. In de komende drie stappen kun je zien hoe dit proces te werk gaat.

Kandidaatstelling

In de eerste plaats moet je je kandideren via een kandidaatstellingformulier, t.z.t. vindbaar via MijnD66. Daarop wordt gevraagd naar je persoonlijke gegevens, expertise, ervaring en motivatie voor het lijsttrekkerschap. Om als kandidaat geaccepteerd te worden moet je aan een aantal formele eisen voldoen. Zo moet je bijvoorbeeld bij de sluiting van de kandidaatstelling minstens een half jaar lid zijn van D66 en contributie hebben voldaan. Ook kan het voeren van een (integriteit)gesprek onderdeel zijn van de sollicitatieprocedure.

Advies

Na de sluiting van de kandidaatstelling wordt er uit de geaccepteerde kandidaten een advies voor de leden opgesteld. Dit advies wordt opgesteld door een door het regiobestuur ingestelde ad-hoc commissie, die onder andere bestaat uit een bestuurslid en waarin expertise aanwezig is op het gebied van politiek en HR.

Deze commissie maakt afwegingen op basis van een profiel- en integriteitstoets van de kandidaten. Deze toets wordt gedaan op basis van de informatie op het kandidaatstellingsformulier, één of meer gesprekken met de kandidaat, het CV van de kandidaat en een online check van openbare bronnen.

Stemming door de leden

Na het opstellen van het advies stemmen de leden van de regio over de uiteindelijke lijsttrekker. Dit gebeurt online via een e-voting systeem.

Bijlage B: Profielschets Statenlid

Ben jij ons nieuwe Statenlid?

Als Statenlid zet jij je, samen met de andere leden van de Provinciale Staten, in voor de inwoners van onze provincie en neem je beslissingen die belangrijk zijn voor de provincie. Een verantwoordelijke en invloedrijke rol dus!

Als Statenlid heb je een sturende rol binnen de provincie in grote ruimtelijke vraagstukken, over bijvoorbeeld het natuurbeheer, de waterkwaliteit, de energietransitie en meer. Ook zijn de Statenleden het verlengstuk voor het kiezen van de Eerste Kamer. Zo zijn de Provinciale Staten een essentiële schakel tussen regionale en landelijke politiek.

Voor de Provinciale Statenverkiezingen in 2027 is D66 Zuid-Holland op zoek naar optimistische en progressieve volksvertegenwoordigers die de idealen van D66 in Zuid-Holland willen realiseren. Ben jij ons nieuwe Statenlid?

1. De regio

D66 in Zuid-Holland staat voor een inclusieve, groene en toekomstbestendige provincie. Op dit moment bestaat de fractie uit 4 statenleden, 2 fractievertegenwoordigers (commissieleden), en 2 fractiemedewerkers. De huidige fractie voert constructief oppositie en focust daarbij op 6 kernthema's:

- Stikstof reduceren en de natuur versterken
- Duurzame en toegankelijke mobiliteit
- Een toekomstbestendige provincie
- Problemen op de woningmarkt oplossen
- Een inclusieve provincie
- Integrale keuzes in het omgevingsbeleid.

Zuid-Holland is een zeer diverse provincie. Allereerst door de mooie diversiteit aan mensen die er wonen met verschillende achtergronden en allen hun eigen verhaal. Maar ook door wat de omgeving te bieden heeft. Waterrijk, met sloten, rivieren, plassen en polders. En met een uniek gevarieerd kust-, veen- en rivierenlandschap. Je vindt er historische dorpen en steden, een metropoolregio, industrie en de grootste haven van Europa. Zuid-Holland heeft het grootste gebied aan tuinbouw van Nederland en bijna de helft van het Zuid-Hollandse grondoppervlak bestaat uit landbouw. Tegelijkertijd is Zuid-Holland rijk aan cultureel erfgoed, heeft het een bruisende culturele sector, prachtige natuur en recreatiemogelijkheden.

De opgaven in Zuid-Holland als dichtstbevolkte provincie zijn groot, daarom zet D66 Zuid-Holland zich in voor vooruitgang. Voor een Zuid-Holland waar wonen, werken en recreëren

in balans is met onze natuur en omgeving. Daarom wil D66 scherpe keuzes maken en echt aan de slag gaan. Met heldere ambities die we vandaag en morgen omzetten in concrete actie.

2. Jij als Statenlid

Om een goed D66 Statenlid te zijn, heb je betrokkenheid, leergierigheid en goede samenwerkingsvaardigheden nodig. Niet alles hoeft al “af” te zijn: bij D66 krijg je de begeleiding en ruimte om te groeien!

Je bent

- Benaderbaar. Je staat dicht bij mensen: je luistert, verbindt en vertaalt zorgen en ideeën naar politiek.
- Een echte sociaalliberaal: Je voelt je thuis bij het sociaalliberale gedachtegoed van D66 en draagt onze normen en waarden uit.
- Thuis in Zuid-Holland. Je voelt je nauw verbonden met Zuid-Holland en je hebt kennis van provinciale thema's
- Positief en ondernemend: je ziet kansen en denkt vooruit.
- Een teamspeler: je werkt graag in teamverband en draagt bij aan een open, inclusieve cultuur.

Je kunt

- Je inleven in anderen: je hebt gevoel voor wat er speelt bij verschillende groepen en bestuurlijke organen in de provincie.
- Een oordeel vormen: je weegt belangen zorgvuldig en neemt weloverwogen besluiten.
- Communiceren: je durft zichtbaar te zijn, spreekt in het openbaar en kunt mensen meenemen in je verhaal.
- Reflecteren: je zoekt en staat open voor feedback en leert zichtbaar bij.

Dit ga je doen

- Je volgt de dossiers binnen je portefeuille(s), vormt je een goed onderbouwd standpunt en komt met voorstellen.
- Je haalt actief signalen op: in buurten en wijken, via werkbezoeken en gesprekken met organisaties.
- Je bouwt aan een netwerk in de provincie en onderhoudt dat; je slaat bruggen tussen inwoners, organisaties en bestuur.
- Je bent zichtbaar binnen D66: je sluit aan bij ledenactiviteiten, en betreft en informeert de leden op regelmatige wijze over de ontwikkelingen en belangrijke politieke thema's.
- Je weet goed samen te werken met andere partijen om de D66-agenda te realiseren.
- Je handelt integer.

Houd er rekening mee dat de tijdsinzet van een Statenlid zo'n 20 uur per week is en dat vergaderingen op maandag in de avond en op woensdag ook overdag plaatsvinden. Statenleden krijgen hiervoor een vergoeding.

3. Jouw rol als Statenlid

De drie rollen van een Statenlid

Als Statenlid vervul je drie rollen: je vertegenwoordigt inwoners, je stelt de kaders voor het beleid en je controleert de Gedeputeerde Staten.

Niet iedereen blinkt in alle drie even sterk uit, en dat hoeft ook niet. In een fractie vervullen verschillende profielen elkaar aan. We zoeken daarom kandidaten die zich herkennen in minstens één van deze rollen en daarin willen groeien. Bij het samenstellen van de advieslijst wordt geprobeerd een zo goed mogelijke balans in de beoogde fractie te vinden. We streven bovendien naar een kandidatenlijst die een goede afspiegeling is van Zuid-Holland, in al haar diversiteit.

Volksvertegenwoordigende rol

Je haalt op wat er speelt, en laat dat terugkomen in politieke keuzes.

Je herkent jezelf in: luisteren en verbinden, mensen meenemen, gevoel voor politieke haalbaarheid, en overtuigend en enthousiasmerend communiceren.

Kaderstellende rol

Het bepalen van de koers. Wat is er nodig in de provincie en hoe stuur je deze richting?

Je herkent jezelf in: denken in hoofdlijnen, toekomstgerichte besluiten, vernieuwende ideeën, snel nieuwe informatie verwerken, conceptueel denken, en samenwerken over (partij-)grenzen heen.

Controlerende rol

Je ziet erop toe dat de Gedeputeerde Staten de aangenomen plannen uitvoert en dit binnen de begroting doet.

Je herkent jezelf in: overzicht houden, kritisch en onderzoekend werken, vasthoudendheid informatie snel doorgronden, en zicht op regionale samenwerkingen.

4. De portefeuilles van een Statenlid

We verdelen de portefeuilles binnen de fractie. Belangrijk is dat je expertise of duidelijke affiniteit hebt met minstens een thema, en dat je bereid bent je daarin te ontwikkelen. Provinciale portefeuilles zijn vaak strategisch en ruimtelijk: je werkt op systeemniveau en stuurt op richting in plaats van op concrete casussen.

Essentiele casussen in de provincie zijn: financiën, ruimtelijke ordening, natuur en milieu, economie, stikstofbeleid en wonen.

Portefeuilles:

- Bestuur
- Financiën
- Ruimtelijke ordening en ontwikkeling
- Economie, circulariteit, vestigingsklimaat & human capital
- Mobiliteit (OV, fiets, wegen, personen- en goederenvervoer, infrastructuur, luchtvaart)
- Milieu (incl. bodem-, water- en luchtkwaliteit) en VTH
- Natuur, landbouw & stikstof
- Energietransitie en warmte
- Wonen
- Waterkwaliteit en -kwantiteit
- Klimaatadaptatie & bodemdaling
- Cultuur & erfgoed
- Toerisme & recreatie
- Externe relaties & internationale betrekkingen
- Digitalisering
- Participatie & communicatie

5. Kandidaatstellingproces

Om Statenlid te worden moet je worden verkozen. Bij D66 hebben wij het onderstaande proces ingericht om tot een kandidatenlijst te komen. In de komende drie stappen kun je zien hoe dit proces te werk gaat.

Kandidaatstelling

In de eerste plaats moet je je kandideren via een kandidaatstellingformulier, t.z.t. vindbaar via MijnD66. Daarop wordt gevraagd naar je persoonlijke gegevens, expertise, ervaring en motivatie voor het Statenlidmaatschap. Om als kandidaat geaccepteerd te worden moet je aan een aantal formele eisen voldoen. Zo moet je bijvoorbeeld bij de sluiting van de kandidaatstelling minstens een half jaar lid zijn van D66 en contributie hebben voldaan. Ook kan het voeren van een (integriteit)gesprek onderdeel zijn van de sollicitatieprocedure.

Lijstadvies

Na de sluiting van de kandidaatstelling wordt er uit de geaccepteerde kandidaten een advieslijst voor de leden opgesteld. Dit advies wordt opgesteld door de Lijstadviescommissie (LAC), die onder andere bestaat uit de lijsttrekker en een bestuurslid. Bij het opstellen van

het advies wordt de LAC geadviseerd door verschillende experts met een politieke of HR-achtergrond.

De LAC maakt afwegingen op basis van een profiel- en integriteitstoets van de kandidaten. Deze toets wordt gedaan op basis van de informatie op het kandidaatstellingsformulier, één of meer gesprekken met de kandidaat, het CV van de kandidaat en een online check van openbare bronnen. Daarbij heeft de LAC bij het opstellen van de advieslijst oog voor de samenstelling van de beoogde fractie, waarbij wordt gestreefd naar een balans in onder andere diversiteit, expertises en achtergronden.

Stemming kandidatenlijst door de leden

Na het opstellen van de advieslijst stemmen de leden van de regio over de uiteindelijke kandidatenlijst. Dit gebeurt online via een e-voting systeem. Vaak zijn er na de stemming door de leden verschuivingen ten opzichte van de advieslijst omdat kandidaten door de leden omlaag of omhoog worden gestemd. Na de stemming door de leden is de kandidatenlijst definitief.